

NOTA VAN TOELICHTING

1. Aanleiding, doel en grondslag

1.1 Aanleiding

Op 15 januari 2013 is de Wet verbod pelsdierhouderij (hierna: wet) in werking getreden. De Wet verbod pelsdierhouderij verbiedt het houden, doden of doen doden van een dier dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gehouden ter verkrijging van diens pels. De wet bevat tevens een overgangstermijn. Deze houdt in dat nertsenhouders die op 15 januari 2013 een nertsenhouderij hadden, onder voorwaarden hun bedrijf nog tot 1 januari 2024 uit kunnen oefenen.

Naast het verbod bevat de wet ook grondslagen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur flankerende maatregelen te kunnen vaststellen. Deze flankerende maatregelen behelzen een tegemoetkoming in de kosten van sloop en ombouw van gebouwen die, als gevolg van de wet, hun functie verliezen (artikel 7 van de wet), fiscale voorzieningen (artikel 10 van de wet) en een bevoegdheid voor de minister om een tegemoetkoming te verlenen bij onbillijkheden van overwegende aard die zich, als gevolg van de wet, voor kunnen doen ten aanzien van de pensioenvoorziening (artikel 11 van de wet). Het onderhavige besluit, het Besluit subsidiëring sloop- en ombouwkosten pelsdierhouderij (hierna: besluit), geeft uitvoering aan de tegemoetkoming in de kosten van sloop en ombouw. Tevens wordt in dit besluit het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 gewijzigd, waarmee uitvoering wordt gegeven aan de fiscale voorzieningen.

Op grond van artikel 7, tweede lid, van de wet geldt een zogenoemde voorhangprocedure voor deze algemene maatregel van bestuur. Naar aanleiding daarvan heeft de Tweede Kamer schriftelijke vragen gesteld die bij brief van 8 april 2015 zijn beantwoord (Kamerstukken II, 2014/15, 30826, nr. 40). Naar aanleiding van de voorhangprocedure zijn geen wijzigingen aangebracht.

1.2 Doel

De grondslag voor dit besluit is door middel van een novelle op verzoek van de Eerste Kamer (Kamerstukken II 2011/12, 33076, nr. 2) onderdeel geworden van de wet. In de memorie van toelichting is aangegeven welke vier doelen het subsidiëren van de sloop- en ombouwkosten dient (Kamerstukken II 2011/12, 33076, nr. 3).

Ten eerste beoogt het onderhavige besluit vanuit landschappelijk oogpunt dat ongebruikte of verouderde opstallen verdwijnen in het geval er geen zicht of mogelijkheid is op hergebruik van die opstallen. Daarnaast is het vanuit maatschappelijk oogpunt wenselijk dat percelen waarop de nertsenhouderijen gevestigd waren, een nuttige bestemming krijgen. Ten derde wordt door dit besluit,

vanuit economisch perspectief, bijgedragen aan de wens dat de voormalige nertsenhouder een snelle doorstart kan maken in de uitoefening van nieuwe bedrijfsactiviteiten. Tot slot stimuleert dit besluit het verwijderen van asbest uit de te slopen en om te bouwen nertsenhoudersrijen.

1.3 Grondslag

Artikel 7 van de wet vormt de grondslag van dit besluit. Ten aanzien van de wet is een civiele procedure gestart. In een uitspraak van de rechtbank Den Haag (vonnis van 21 mei 2014, ECLI:NL:RBDHA:2014:6161) en het daarbij behorende herstelvonnis (niet gepubliceerd) was de wet buiten werking gesteld. De Staat is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraken. Met de uitspraak van het gerechtshof Den Haag (arrest van 10 november 2015, ECLI:NL:GHDHA:2015:3025) is de uitspraak van de rechtbank Den Haag vernietigd en is de Staat in het gelijk gesteld. Door de Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders is op 9 februari 2016 cassatie ingesteld.

Naar verwachting duurt het nog enige tijd totdat de gerechtelijke procedure over de Wet verbod pelsdierhouderij is afgerond en er definitieve duidelijkheid is over de gelding van de wet. Het kabinet meent dat de wet verbindend is, ook al is er nu cassatie ingesteld. Ter vermijding van discussies over de rechtsgeldigheid van het besluit en van de daarop gebaseerde handelingen in de tussenliggende periode totdat onherroepelijk vaststaat dat de wet verbindend is, wordt dit besluit, voor zover nodig, mede gebaseerd op de Kaderwet EZ-subsidies. De Kaderwet EZ-subsidies biedt zelfstandig ook voldoende grondslag voor het besluit. Als de Wet verbod pelsdierhouderij in werking blijft, moet het besluit ook op die wet gebaseerd zijn, voor een goede uitvoering van die wet. Het niet opnemen van die wet als grondslag is daarom niet overwogen. Het al dan niet onverbindend zijn van de wet is niet bepalend voor de geldigheid van het besluit.

1.4 Indeling nota van toelichting

In paragraaf 2 van deze nota van toelichting wordt ingegaan op de systematiek en hoofdlijnen van dit besluit. Daarnaast wordt ook ingegaan op de verhouding tussen het onderhavige besluit en het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies.

De subsidie die op grond van dit besluit wordt verleend is staatssteun. De Europese Commissie heeft bij besluit van 15 januari 2016 (SA.41842 (2015/N), C (2016)58) besloten geen bezwaar te maken tegen de aangemelde steunmaatregel. In paragraaf 3 van deze nota van toelichting wordt nader op de staatssteunaspecten ingegaan.

Een ontwerp van dit besluit is voorgelegd aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en aan de Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders. Tevens heeft een ontwerp van het besluit voorgelegen voor internetconsultatie. Op de ontvangen commentaren wordt ingegaan in paragraaf 4.

In paragraaf 5 wordt op de uitvoering en handhaving ingegaan. In paragraaf 6 wordt ingegaan op de aspecten van regeldruk. In paragraaf 7 wordt de wijziging van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 toegelicht. Tot slot wordt in het artikelsgewijs commentaar in paragraaf 8 het besluit nader toegelicht.

2. Subsidiesystematiek

2.1 Subsidiabele activiteiten

Dit besluit stimuleert twee typen activiteiten, te weten:

1. het slopen van de nertsenhouderij en specifieke bij de nertsenhouderij behorende gebouwen, bouwwerken en betonnen of geasfalteerde erfverhardingen, en
2. het ombouwen naar een nieuw bedrijf.

Het scheiden van de subsidiëring van beide activiteiten draagt bij aan een overzichtelijk en begrijpelijk subsidiesysteem. Verder is deze scheiding mede ingegeven door de toepasselijke staatssteunkaders. In paragraaf 3 wordt nader ingegaan op de Europese regels betreffende staatssteun. De scheiding tussen de activiteit sloop ten behoeve van het oude pelsdierbedrijf en de activiteit ombouw ten behoeve van het nieuwe bedrijf moet boekhoudkundig inzichtelijk gemaakt worden op grond van artikel 13, vijfde lid, van het besluit.

Van sloop is sprake als de gebouwen, bouwwerken en betonnen of geasfalteerde erfverharding die behoorden tot de nertsenhouderij verwijderd worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het geheel of gedeeltelijk verwijderen van muren, daken, en het verwijderen van asbest. Er wordt slechts subsidie verstrekt voor gebouwen, bouwwerken of erfverhardingen die direct ten dienste stonden van de primaire productie van het houden van nertsen als pelsdier. Met andere woorden, een bedrijfswoning, pelzerij of voerbedrijf vallen bijvoorbeeld niet onder de strekking van dit subsidiebesluit.

Het aanvragen van een subsidie voor sloopkosten kan gedaan worden door de voormalige nertsenhouder. De rechtsvorm van degene van wie de nertsenhouderij was, is daarbij niet relevant. De subsidie kan dus bijvoorbeeld ten goede komen aan een BV, een vennootschap onder firma of aan een natuurlijk persoon.

Ombouw is volgens de definitie in artikel 1 van het besluit het investeren in de bouw of verbetering van onroerende goederen ten behoeve van een nieuw landbouwbedrijf, of een nieuw bedrijf niet zijnde een landbouwbedrijf op dezelfde locatie waar een nertsenhouderij zich bevond. Subsidie kan worden toegekend aan de voormalige nertsenhouder.

Het is niet noodzakelijk dat de gehele nertsenhouderij in één keer wordt beëindigd, aangezien het mogelijk is om per locatie te stoppen en subsidie aan te vragen, indien de nertsenhouderij uit meerdere locaties bestaat. Het is op die manier mogelijk voor de nertsenhouder om gefaseerd gebruik te maken van het onderhavige besluit om bijvoorbeeld gedurende de gefaseerde beëindiging andere bedrijvigheid op te bouwen op één of meerdere locaties.

Het is niet mogelijk voor dezelfde locatie meerdere malen subsidie aan te vragen. Dit volgt uit artikel 11, onderdeel j. Ook is het niet toegestaan om op dezelfde of een andere locatie een nertsenhouderij op te starten. Dit volgt uit artikel 13, derde lid.

De aanvrager kan tot 1 maart 2022 een aanvraag indienen voor een sloop- of ombouwsubsidie. Met deze termijn wordt voldaan aan de Richtsnoeren van 1 juli 2014 van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector en in plattelandsgebieden 2014-2020 (PbEU C 204). Op deze termijn wordt nader ingegaan in paragraaf 3 van deze nota van toelichting.

Indien voor een locatie uitsluitend sloopsubsidie wordt aangevraagd of naar een volledig nieuw bedrijf wordt omgebouwd, zullen alle gebouwen of bouwwerken die ten dienste stonden aan de voormalig nertsenhouderij én geen nieuwe functie meer krijgen op die locatie gesloopt moeten worden om gebruik te kunnen maken van de sloop- en/of ombouwsubsidie. Dit volgt uit artikel 11, onderdeel g, van het besluit.

Er wordt ook voorzien in een tegemoetkoming voor het verwijderen van asbest, mits het asbest zich bevindt in de gebouwen die ten dienste hebben gestaan van de nertsenhouderij. Saneren van een met asbest of anderszins verontreinigde bodem valt niet onder de reikwijdte van dit subsidiebesluit.

Hiermee is gevolg gegeven aan de toezegging die de Minister van Economische Zaken in de Kamer heeft gedaan naar aanleiding van een vraag van het lid Faber-van de Klashorst (Handelingen I 2012-2013, nr. 11, item 2, blz. 3). De Minister van Economische Zaken heeft toegezegd om bij de uitwerking van deze amvb het algemene beleid op het punt van vergoedingen voor asbestverwijdering te betrekken en dit af te stemmen met de Minister van Infrastructuur en Milieu. Naast het feit dat de kosten voor het verwijderen van asbest als subsidiabele kosten worden aangemerkt, is met het bepalen van de hoogte van de vergoeding rekening gehouden met het beleid van de Minister van Infrastructuur en Milieu omtrent asbestverwijdering en de marktprijzen voor het verwijderen van de asbest, ten tijde van het opstellen van dit besluit.

2.2 Subsidiepercentage en –bedrag

De hoogte van de subsidie voor sloop en ombouw is aan een maximum gebonden.

Ten aanzien van de sloopkosten wordt ten eerste een percentage vergoed van 50% van de gemaakte subsidiabele sloopkosten. Het is algemeen subsidiebeleid dat niet alle kosten worden gesubsidieerd, maar dat er tevens een eigen bijdrage van de ondernemer wordt gevraagd. Ten tweede wordt een maximumbedrag per vierkante meter gehanteerd. Dit is gedaan omdat de geoffreerde sloopkosten sterk uiteen kunnen lopen. De hoogte daarvan wordt in een ministeriële regeling bepaald. Ten derde wordt een maximumbedrag per locatie verstrekt. Dit bedrag wordt bij ministeriële regeling vastgesteld. Indien dit maximumbedrag zou moeten worden overschreden vanwege de kosten van asbestverwijdering, wordt ten behoeve van de subsidiëring van die asbestverwijderingskosten, niettemin subsidie verstrekt en wel tot een apart, bij ministeriële regeling te bepalen, maximum subsidiebedrag per locatie.

Ten aanzien van ombouw wordt een percentage vergoed van 40% van de gemaakte investeringskosten. Dit percentage is gekozen omdat de Richtsnoeren van 1 juli 2014 van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector en in plattelandsgebieden 2014-2020 (PbEU C 204) ten aanzien van investeringskosten een maximum vergoeding van 40% toestaan. Tevens wordt ook bij ombouw een maximumbedrag gehanteerd per locatie. Subsidie voor asbestverwijdering valt altijd onder sloop van het oude bedrijf. Voor zogenoemde "grote ondernemingen" kan het subsidiebedrag eventueel lager worden vastgesteld op grond van artikel 7, vijfde lid, van het besluit. Hierop wordt in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan.

Het is mogelijk dat een nertsenhouder zowel zijn bedrijf sloopt als een nieuw bedrijf opstart. Dit is bijvoorbeeld het geval als een deel van de gebouwen na verbouw nog geschikt is voor een nieuwe functie. In dat geval kan hij een aanvraag doen voor beide subsidies. In de ministeriële regeling op grond van dit besluit zal een maximumbedrag worden opgenomen dat per locatie kan worden verleend, indien van beide subsidies gebruik wordt gemaakt.

Voor nertsenhouders die ombouwen naar een nieuwe niet-landbouwonderneming zal bovendien de algemene de minimis-verordening worden toegepast, zodat zij in totaal in ieder geval niet meer zijn dan € 200.000 per drie jaar aan staatssteun ontvangen. Op basis van het toegepaste staatssteunkader, de algemene de-minimisverordening, zal het voor hen niet mogelijk zijn om meer dan dat bedrag te ontvangen. In de paragraaf over staatssteun zal hier verder op in worden gegaan.

2.3 Kaderbesluit nationale EZ-subsidies

Dit besluit bevat de inhoudelijke voorwaarden ten aanzien van de kosten die voor subsidie in aanmerking komen en de hoogte van de subsidie. Voor algemene en procedurele aspecten die bij elke subsidieverstrekking van belang zijn, wordt in artikel

14 een aantal artikelen van het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies van toepassing verklaard.

Dit betekent onder andere dat de regels inzake cumulatie van toepassing zijn (artikel 6 Kaderbesluit nationale EZ-subsidies). Dit betekent dat als er al een subsidie is verstrekt voor de subsidiabele kosten, er daarna slechts nog een bedrag wordt verstrekt dat niet meer bedraagt dan toegestaan is volgens de toepasselijke Europese steunkaders.

Ook is de bepaling van toepassing dat de aanvraag wordt ingediend door een middel dat door de minister beschikbaar is gesteld en dat bij ministeriële regeling nadere eisen kunnen worden gesteld aan de aanvraag om subsidie (artikel 19 Kaderbesluit nationale EZ-subsidies).

Tevens worden onder andere van toepassing verklaard de bepalingen inzake de termijn waarbinnen de minister moet reageren op de aanvraag, dat de aanvraag aangevuld mag worden indien deze niet compleet is en dat de aanvrager een duidelijke administratie voert.

3. Staatssteun

Dit besluit bevat een aantal staatssteunmaatregelen. Staatssteun in de zin van artikel 107 VWEU is verboden, maar er zijn voorwaarden waaronder deze verenigbaar kan zijn met de interne markt (geoorloofde steun). De Europese Commissie oordeelt of een maatregel verenigbaar is met de interne markt. In het geval van dit besluit heeft de Commissie beoordeeld of de subsidie voldoet aan de Richtsnoeren van 1 juli 2014 van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector en in plattelandsgebieden 2014-2020 (PbEU C 204) (hierna: de richtsnoeren).

Er kunnen zich ten aanzien van de locatie voor nertsenhouderijen vier situaties voordoen:

- a) een nertsenhouder besluit voor altijd te stoppen met ondernemen en wil zijn opstallen volledig slopen;
- b) een nertsenhouder besluit voorsnog om te stoppen met ondernemen en wil zijn opstallen volledig slopen. Er zijn nog geen concrete ideeën over het opstarten van een nieuwe onderneming;
- c) een nertsenhouder besluit om in hetzelfde omgebouwde gebouw of in een nieuw gebouw op dezelfde locatie een nieuw landbouwbedrijf op te starten;
- d) een nertsenhouder besluit om in hetzelfde omgebouwde gebouw of in een nieuw gebouw op dezelfde locatie een nieuw niet-landbouwbedrijf op te starten.

In alle vier de situaties kan een nertsenhouder een beroep doen op een subsidie voor sloopkosten. In het geval beschreven in situatie c en d kan tevens een beroep worden

gedaan op subsidie voor ombouw, naast de sloopsubsidie. De voorwaarden verschillen al naar gelang een landbouw- of een niet-landbouwonderneming wordt gestart.

Voor de subsidie voor sloopkosten moet voldaan zijn aan hoofdstuk 1.2.2.1 van de richtsnoeren. Voor nertsenhouders die een nieuw landbouwbedrijf willen starten, moet de ombouwsubsidie voldoen aan hoofdstuk 1.1.1.1 van de richtsnoeren. Investering mag alle ombouwkosten betreffen zoals opgenomen in artikel 8 van dit besluit. Voor nertsenhouders die een niet-landbouwbedrijf opstarten en daartoe ombouwsubsidie aanvragen, geldt alleen de de-minimis-verordening.

De Europese Commissie heeft bij besluit van 15 januari 2016 (SA.41842 (2015/N), C (2016)58) besloten geen bezwaar te maken tegen de aangemelde staatssteunmaatregel omdat deze verenigbaar is met de interne markt op grond van artikel 107, derde lid, onderdeel c, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Specifiek wordt hier nog nader ingegaan op de looptijd van de staatssteunmaatregel. De looptijd van een steunmaatregel mag op grond van de richtsnoeren maximaal zeven jaar bedragen. In het besluit van de Europese Commissie is de steunmaatregel daarom goedgekeurd tot en met 31 december 2022. Dit betekent dat de subsidie uiterlijk per die datum moet zijn verleend. Voor een zorgvuldige behandeling van de aanvraag en verlening is tijd nodig. Daarom is in artikel 11, onderdeel c, bepaald dat een aanvraag uiterlijk 1 maart 2022 moet zijn ingediend.

Beoogd wordt dat gedurende de gehele overgangstermijn van de wet tot 1 januari 2024 de nertsenhouders subsidie kunnen ontvangen. Als dit beleid ongewijzigd wordt doorgezet, dan zal de regelgeving vóór 31 december 2022 opnieuw bij de Europese Commissie ter goedkeuring moeten worden aangemeld. De verlenging van de staatssteunmaatregel kan uiterlijk aangevraagd worden tot en met 31 december 2023. Op die datum zal uiterlijk de subsidie moeten zijn verstrekt. Op grond van de (huidige) staatssteunrichtsnoeren zal namelijk alleen subsidie kunnen worden verstrekt aan degenen die nertsen houden op het moment van aanvragen van de subsidie. Na afloop van de overgangstermijn uit de wet zal een nertsenhouder geen nertsen meer mogen houden en dus geen subsidie meer kunnen aanvragen. Dit is een wijziging van het besluit zoals dat oorspronkelijk de bedoeling was. Het idee was dat een aanvraag voor een subsidie uiterlijk tot 1 januari 2025 kon worden ingediend. Naar aanleiding van de goedkeuringsprocedure is gebleken dat dit op grond van de huidige richtsnoeren niet mogelijk is. De daadwerkelijke sloop of ombouw moet plaatsvinden binnen 1 jaar na de verleningsbeschikking, dus de sloop of ombouw mag wel plaatsvinden na 1 januari 2024.

Ten opzichte van de versie zoals die voor consultatie is voorgelegd en bij het parlement is voorgehangen, zijn naar aanleiding van de staatssteunprocedure artikelen aangepast. Aan artikel 2 is een nieuw tweede lid toegevoegd, waarmee bepaald wordt dat alleen aan een nertsenhouder subsidie kan worden toegekend. Aan artikel 7 is een nieuw vijfde lid toegevoegd, zodat een voorziening getroffen kan worden voor subsidieverlening aan een grote onderneming. Artikel 11, onderdeel c, is gewijzigd, om de looptijd van de regelgeving te bepalen, zoals in de voorgaande alinea is toegelicht. Artikel 13, derde lid, is gewijzigd, opdat slechts subsidie kan worden toegekend als niet op een andere locatie een nieuwe nertsenhoudery wordt opgestart.

4. Ontvangen commentaren

De Nederlandse Federatie van Edelpelsdierenhouders heeft aangegeven zich niet te kunnen vinden in de voorgelegde regelgeving. Zij heeft tevens aangegeven dat zij de argumenten daarvoor in zullen brengen in de gerechtelijke procedure over de Wet verbod pelsdierhoudery.

Via internetconsultatie is één reactie ontvangen. Deze persoon gaf aan het er niet mee eens te zijn dat voor dergelijke activiteiten subsidie wordt verleend. Deze reactie heeft geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de regelgeving.

5. Uitvoering en handhaving

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna RVO.nl) zal de subsidies verstrekken in mandaat. Deze dienst is betrokken geweest bij de totstandkoming van de regelgeving. Ambtenaren van de RVO.nl worden in de ministeriële regeling aangewezen als toezichthouder.

Ook ambtenaren van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit worden aangewezen als toezichthouder. Zij zullen indien noodzakelijk de locaties ter plekke bezoeken om toezicht uit te oefenen.

Op de verstrekking van de subsidies en de mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures naar aanleiding daarvan, is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

6. Regeldruk

Op grond van de Wet verbod pelsdierhoudery hebben zich 167 nertsenhouders gemeld die gebruik wensten te maken van de overgangstermijn. In totaal hebben zij 213 locaties. Voor het berekenen van de administratieve lasten is voorts uitgegaan van een aantal aannames die effecten hebben op de totale lastenberekening.

Aangenomen wordt dat er in 50% van de gevallen sprake is van alleen aanvraag van sloopsubsidie en in 10% van de gevallen van alleen ombouwsubsidie. In 40% van de gevallen is sprake van sloop en ombouwsubsidieaanvraag. Tevens wordt er van

uitgegaan dat voor de subsidies voor sloop en ombouw op dezelfde locatie, twee separate aanvragen worden ingediend. Daarom wordt aangenomen dat voor de 213 locaties totaal 298 aanvragen worden ingediend.

Er wordt tevens vanuit gegaan dat in 50% van de gevallen een asbestinventarisatierapport noodzakelijk is als onderdeel voor het aanvragen van subsidie voor sloop. Aangenomen wordt dat gemiddelde kosten van de asbestinventarisatie € 1.000,- bedragen. Deze kosten kunnen meegenomen worden in de subsidieaanvraag. De kosten van een uittreksel Kadastrale kaart zijn ongeveer € 10,-.

Als van deze uitgangspunten wordt uitgegaan, gaat het in de fase van kennisname en aanvraag van de subsidie om gemiddeld € 785,- administratieve lasten per toegekende subsidieaanvraag. Voor de gehele sector komt dit neer op een bedrag van € 223.596,- aan administratieve lasten in de fase van kennisname en aanvraag van de subsidie.

Bij ombouw (50% van de gevallen) is de administratie van de uren en kosten die de pelsdierhouder zelf maakt nodig om het subsidiebedrag te kunnen berekenen. Het gaat gemiddeld om € 222 administratieve lasten per toegekende subsidieaanvraag. Voor de gehele sector komt dit neer op een bedrag van € 66.156,- aan administratieve lasten in de fase van uitvoering van de subsidieactiviteiten.

Bij de eindverantwoording moet een prestatieverklaring worden afgegeven door de subsidieaanvrager. Daarnaast wordt uitgegaan van 5% controles ter plaatse. Dit geeft een administratieve lastendruk in de fase van eindverantwoording van € 43,- per toegekende subsidieaanvraag. Voor de gehele sector komt dit neer op een bedrag van € 12.680,- aan administratieve lasten in de fase van eindverantwoording van de subsidieaanvraag.

Tot slot wordt ervan uitgegaan dat 10% van de aanvragers bezwaar maakt en 2% in beroep gaat ten aanzien van de besluiten omtrent subsidieverlening. Gemiddeld gaat het om € 45,- per toegekende subsidieaanvraag. Voor de gehele sector komt dit neer op een bedrag van € 13.341,- aan administratieve lasten in de fase van bezwaar en beroep.

De totale administratieve lasten per subsidieaanvraag komen neer op € 1068,- en voor de totale sector op € 315.773,-. Een ondernemer kan meerdere subsidieaanvragen doen. De administratieve lasten per ondernemer zullen dan hoger zijn dan het hiervoor genoemde bedrag per subsidie-aanvraag.

De relatieve administratieve lastendruk betreft 1,4 % ten opzichte van het maximale subsidiebedrag als gekeken wordt naar de sector in het geheel. Het subsidiebedrag zal

voor iedere pelsdierhouder anders liggen. Dit is bijvoorbeeld afhankelijk van het type gebouw dat gesloopt of omgebouwd wordt. Het maximumbedrag per locatie is in ieder geval € 95.000,- of € 120.000,-.

7. Wijziging Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001

Bij toepassing van de herinvesteringsreserve kan de vervreemdingswinst die is ontstaan bij vervreemding van een bedrijfsmiddel, onder voorwaarden worden afgeboekt op de aanschaffings- of voortbrengingskosten van een vervangend bedrijfsmiddel waarop niet of in meer dan tien jaar wordt afgeschreven voor zover dat vervangende bedrijfsmiddel eenzelfde economisch functie in de onderneming vervult als het vervreemde bedrijfsmiddel. Deze beperking geldt niet indien de herinvesteringsreserve die wordt afgeboekt, is ontstaan bij de vervreemding van een bedrijfsmiddel door overheidsingrijpen. Onder overheidsingrijpen wordt onder andere verstaan de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen EU- of nationale regelgeving die leidt tot herstructurering of beëindiging van een bedrijfstak. In dit besluit wordt de Wet verbod pelsdierhouderij als zodanige regelgeving aangewezen. Dit betekent dat bij de vervreemding van bedrijfsmiddelen die werden aangewend in het kader van de pelsdierhouderij, gebruik kan worden gemaakt van verruimde toepassingsmogelijkheden van de herinvesteringsreserve. Bij het afboeken van de herinvesteringsreserve hoeven nertsenhouders geen onderscheid te maken tussen enerzijds bedrijfsmiddelen waarop in tien jaar of minder wordt afgeschreven en anderzijds bedrijfsmiddelen waarop in meer dan tien jaar wordt afgeschreven. Voorts kunnen zij de boekwinst behaald bij de vervreemding van een bedrijfsmiddel waarop niet pleegt te worden afgeschreven aanwenden voor een andersoortig bedrijfsmiddel waarop niet pleegt te worden afgeschreven. In beide situaties kan de herinvesteringsreserve ook worden aangewend indien de herinvestering leidt tot een uitbreiding. De verruimde toepassingsmogelijkheden gelden zowel bij staking en herinvestering in een andere onderneming, als in de situatie waarbij binnen een gemengd bedrijf (meerdere takken van bedrijvigheid) in samenhang met de afbouw van de tak pelsdierhouderij een andere tak van bedrijvigheid wordt uitgebreid.

De Europese Commissie heeft bij besluit van 15 januari 2016 (SA.41842 (2015/N), C (2016)58) besloten het aanwijzen van de Wet verbod pelsdierhouderij als overheidsingrijpen voor de herinvesteringsreserve niet als staatssteun ten gunste van pelsdierhouders te beschouwen.

8. Artikelsgewijs

Artikel 2 Verstrekking subsidie

De subsidie wordt toegekend per locatie. Dit betekent dat een nertsenhouder die meer locaties heeft, stapsgewijs zijn bedrijf zou kunnen slopen of ombouwen. Hij kan op één locatie subsidie aanvragen, maar nog wel op de andere locaties doorgaan met nertsen

houden tot uiterlijk de overgangstermijn. Ook is het niet toegestaan om op dezelfde of een andere locatie een nertsenhoudery op te starten. Dit volgt uit artikel 13, derde lid.

De subsidie wordt verstrekt op aanvraag. Het subsidiebedrag in de ministeriële regeling zal dusdanig worden vastgesteld dat elke nertsenhouder aanspraak zal kunnen maken op subsidie, als aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Artikel 5

In dit artikel worden de kosten opgesomd die niet voor vergoeding in aanmerking komen. Onder andere worden kosten voor de verwijdering van inventaris niet gesubsidieerd.

Onder de inventaris van een nertsenhoudery vallen onder andere de rennen met kooiverrijkingen en kooikoppeling, drinkwatervoorziening, nachthok, inleghor, windschermen, kadaverkoeling en volautomatische mestgoten. Werktuigen omvatten onder meer de voermachine, loutertrommel en andere hulpmiddelen bij het pelzen.

Artikel 7

Op grond van de staatssteunrichtsnoeren mogen zogenoemde grote ondernemingen alleen investeringssteun ontvangen als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Een grote onderneming is een onderneming zoals gedefinieerd in bijlage I bij verordening 702/2014¹. Deze heeft een bepaalde omzet of een bepaald aantal werknemers in dienst. Als een grote onderneming subsidie aanvraagt, dan zal deze onderneming niet meer subsidie mogen krijgen dan noodzakelijk is om het project voldoende winstgevend te maken. In artikel 7 is aan de Minister de bevoegdheid gegeven om het subsidiebedrag te beperken. In de ministeriële regeling wordt nader uitgewerkt welke stukken ingediend moeten worden bij de aanvraag als een onderneming een grote onderneming is.

Artikel 8 Voor subsidie in aanmerking komende kosten

De kosten die voor ombouwsubsidie in aanmerking komen, zijn gebaseerd op de kosten die volgens de Europese staatssteunrichtsnoeren gesubsidieerd mogen worden. Er is daarbij voor gekozen om alleen subsidie te verlenen voor het investeren in zaken die te maken hebben met het ombouwen of nieuw bouwen van onroerend goed op dezelfde locatie als de voormalige pelsdierhoudery.

Artikel 11 Weigering subsidieverlening

---

¹ Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193)

Op grond van artikel 11, onderdeel b, wordt geen subsidie verleend als de gebouwen niet daadwerkelijk en onafgebroken gebruikt zijn ten behoeve van de nertsenhoudery. Deze eis vloeit rechtstreeks voort uit de Europese staatssteunrichtsnoeren.

In artikel 11, onderdeel d, wordt aangegeven dat ten aanzien van de sloop- of ombouwsubsidie niet al mag zijn gestart met het slopen of ombouwen van gebouwen of bouwwerken. Deze eis is noodzakelijk om te voldoen aan de eis van staatssteun dat er een stimulerend effect uit moet gaan van het te verstrekken geldbedrag. Indien reeds voor het indienen van de aanvraag gesloopt of omgebouwd is, is er geen stimulerend effect meer vast te stellen.

Artikel 13

Het zal niet toegestaan worden om op dezelfde of een andere locatie opnieuw een nertsenhoudery op te starten. Hoewel de wet de verplaatsing toestaat (artikel 4, onderdeel e) zal het niet toegestaan zijn om dat te doen als een nertsenhouder voor subsidie in aanmerking wil komen op grond van deze regelgeving. De Europese richtsnoeren voor de staatssteun vereisen namelijk een onherroepelijke sluiting van de capaciteit. Met een verplaatsing van de ene naar de andere locatie zou niet aan die eis worden voldaan.

De verplichting om een gescheiden boekhouding aan te houden is in artikel 13, vijfde lid, van het besluit opgenomen vanwege de staatssteunaspecten. Zoals in paragraaf 3 van deze nota van toelichting is aangegeven zijn er twee hoofdstukken van de richtsnoeren relevant. Tevens is aangegeven dat een nertsenhouder voor zowel de sloop- als de ombouwsubsidie in aanmerking kan komen.

Omdat er vanuit staatssteunpunt twee keer steun wordt verleend, is het belangrijk dat na te gaan is bij welke onderneming de subsidie terecht komt. Daarom moet te herleiden zijn of de subsidie bij de oude nertsenhoudery is terecht gekomen of bij de nieuw op te richten onderneming.

Artikel 15 Wijziging Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001

Met de wijziging van artikel 12a van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 wordt de Wet verbod pelsdierhoudery aangewezen als nationale regelgeving die leidt tot herstructurering of beëindiging van een bedrijfstak als bedoeld in artikel 3.54, twaalfde lid, onderdeel c, van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001). Daarmee valt deze wet onder overheidsingrijpen als bedoeld in de aanhef van dat artikellid. Hierdoor worden de toepassingsmogelijkheden van de artikelen 3.54 van de Wet IB 2001 (herinvesteringsreserve) en 3.64 van de Wet IB 2001 (doorschuifregeling bij staking van de onderneming en herinvestering in een andere onderneming) verruimd. Deze wijziging werkt terug tot en met 15 januari 2013, zijnde de datum van inwerkingtreding van de Wet verbod pelsdierhoudery.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,